

Žebříčky znečišťovatelů v ČR sestavené podle dat IRZ za rok 2007

Tabulka 1 - látky karcinogenní, pravděpodobně a možná karcinogenní pro člověka

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných IARC (Mezinárodní agenturou pro výzkum rakoviny) jako **karcinogenní (1), pravděpodobně (2A) a možná (2B) karcinogenní pro člověka** obsažených v celkových **únicích** do ovzduší, vody a půdy podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2007 (<http://www.irz.cz>). Do **skupiny 1** náležejí následující chemické látky anebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **arsen, azbest, benzen, ethylenoxid, formaldehyd, chrom, kadmium a vinylchlorid**. Do **skupin 2A a 2B** náležejí následující chemické látky anebo jejich sloučeniny hlášené do IRZ: **1,2,3,4,5,6- hexachlorcyklohexan (HCH), 1,2-dichlorethan (DCE), dichlordifenyltrichlorethan (DDT), dichlormethan (DCM), ethylbenzen, heptachlor, hexachlorbenzen (HCB), chloralkany (C10-13), lindan, naftalen, nikl, olovo, pentachlorbenzen, polychlorované bifenyly (PCB), rtuť, styren, tetrachlorethylen, tetrachlormethan (TCM), trichlorethylen a trichlormethan**. O HCH, DDT, heptachloru a lindanu nebyla do IRZ za rok 2007 ohlášena žádná data. U ethylenoxidu a pentachlorbenzenu byl hlášen pouze přenos v odpadech. Z látek ohlašovaných do IRZ by do této skupiny patřil chlordan (2B), chlordekon (2B), mirex (2B) a toxafen (2B). U žádné z těchto látek však nebyly hlášeny úniky a ani přenosy.

Pořadí	Organizace	Provozovna	Lokalita	Kraj	Množství v kg	Trend
1.	DEZA, a.s., Valašské Meziříčí	DEZA, a.s., Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	ZIK	50081,7	↓
2.	SPOLANA a.s.	Spolana Neratovice	Neratovice	StK	34482,6	↓
3.	IVAX Pharmaceuticals s.r.o.	IVAX Pharmaceuticals s.r.o.	Opava	MsK	28923	↓
4.	ArcelorMittal Ostrava a.s.	ArcelorMittal Ostrava a.s.	Ostrava	MsK	19576	↑
5.	Kurt O. John, s.r.o.	Kurt O. John, s.r.o.	Březůvky	ZIK	16680	↓
6.	JITONA a.s.	závod Rousínov	Rousínov	JmK	14892	
7.	ROCKWOOL, a.s.	výrobní závod Bohumín	Bohumín	MsK	13421	↑
8.	Nová Mosilana, a.s.	Nová Mosilana, a.s.	Brno	JmK	13200	
9.	HOBAS CZ s. r.o.	HOBAS CZ s.r.o.	Uherské Hradiště	ZIK	11860	
10.	PUR-PLASTICS s.r.o.	PUR-PLASTICS s.r.o.	Otrokovice	ZIK	11703	↓

Tabulka 2 – karcinogenní látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných IARC (Mezinárodní agenturou pro výzkum rakoviny) jako **karcinogenní (1)** obsažených v celkových **únicích** do ovzduší, vody a půdy podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2007 (<http://www.irz.cz>). Do **skupiny 1** náležejí následující chemické látky anebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **arsen, azbest, benzen, ethylenoxid, formaldehyd, chrom, kadmium a vinylchlorid**. Látky ethylenoxid a azbest byly hlášeny pouze jako přenos v odpadech, proto se do této tabulky nepromítly.

Pořadí	Organizace	Provozovna	Lokalita	Kraj	Množství v kg	Trend
1.	ROCKWOOL, a.s.	výrobní závod Bohumín	Bohumín	MsK	13421,0	↑
2.	KRONOSPAN OSB, s.r.o.	KRONOSPAN OSB	Jihlava	Vys	11384,0	↑
3.	Dřevozpracující družstvo Lukavec	Dřevozpracující družstvo	Lukavec	Vys	8560,0	
4.	DEZA, a.s., Valašské Meziříčí	DEZA, a.s., Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	ZIK	7938,9	↓
5.	UNION LESNÍ BRÁNA, a.s.	UNION LESNÍ BRÁNA, a.s.	Dubí	Ust	4821,0	↑
6.	KRONOSPAN CR, s.r.o.	KRONOSPAN CR	Jihlava	Vys	4673,1	↓
7.	ECK Generating, s.r.o.	ELEKTRÁRNA KLADNO	Kladno	StK	4063,5	
8.	BorsodChem MCHZ, s.r.o.	BorsodChem MCHZ, s.r.o.	Ostrava	MsK	3577,0	↓
9.	DUKOL Ostrava, s.r.o.	DUKOL Ostrava, s.r.o.	Ostrava	MsK	2977,0	↑
10.	KNAUF INSULATION, s.r.o.	KNAUF INSULATION, s.r.o.	Krupka	Ust	1465,0	↓

Tabulka 3 - mutagenní látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných jako **mutagenní** obsažených v celkových **únicích** do ovzduší, vody a půdy podle dat zveřejněných v IRZ za rok 2007 (<http://www.irz.cz>). Zařazení látek mezi **mutagenní** vychází z profilů látek uvedených na internetových stránkách Integrovaného registru znečišťování v roce 2008. Do **skupiny mutagenních látek** náleží následující chemické látky anebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **anthracen, 1,,2-dichlorethan,, ethylenoxid, fenoly, formaldehyd, polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), trichlorethylen a vinylchlorid**. U ethylenoxidu byl hlášen do IRZ za rok 2007 pouze přenos v odpadech, proto se do této tabulky nepromítl. V případě anthracenu nebyly ohlášeny žádné úniky.

Pořadí	Organizace	Provozovna	Lokalita	Kraj	Množství v kg
1.	SPOLANA a.s.	Spolana Neratovice	Neratovice	Stk	34351,9
2.	JITONA a.s.	závod Rousínov	Rousínov	Jmk	14892,0
3.	ROCKWOOL, a.s.	výrobní závod Bohumín	Bohumín	Msk	13421,0
4.	KRONOSPAN OSB,s.r.o.	KRONOSPAN OSB	Jihlava	Vys	11384,0
5.	Dřevozpracující družstvo	Dřevozpracující družstvo	Lukavec	Vys	8560,0
6.	AMATI - Denak, s.r.o.	závod 1 Kraslice	Kraslice	Kvk	7554,0
7.	UNION LESNÍ BRÁNA, a.s.	UNION LESNÍ BRÁNA, a.s.	Dubí	Ust	4821,0
8.	KRONOSPAN CR, s.r.o.	KRONOSPAN CR	Jihlava	Vys	4673,1
9.	DUKOL Ostrava, s.r.o.	DUKOL Ostrava, s.r.o.	Ostrava	Msk	2977,0
10.	KOMPONENTY, a.s. ZLÍN	KOMPONENTY, a.s. ZLÍN	Zlín	Zlk	2093,0

Tabulka 4 – skleníkové plyny

Pořadí provozoven podle množství **skleníkových plynů** v přepočtu na jejich potenciál přispívat ke skleníkovému efektu v celkových **únicích** do ovzduší podle dat zveřejněných v IRZ za rok 2007 (<http://www.irz.cz>). Protože prvních 10 míst odráží jenom emise CO₂, jsou údaje v tunách.

Pořadí	Organizace	Provozovna	Lokalita	Kraj	Množství v kg	Trend
1.	ČEZ, a.s.	Elektrárny Pruněřov	Kadaň	Ust	10103764	↑
2.	ArcelorMittal Ostrava a.s.	ArcelorMittal Ostrava a.s.	Ostrava	Msk	7411168	↑
3.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Počerady	Počerady	Ust	6895997	↑
4.	Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.	zpracovatelská část Karlových Var	Chodov u Karlových Var	Kvk	4435381	↑
5.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Chvaletice	Chvaletice	Pak	4115529	↑
6.	ČEZ, a.s.	Elektrárny Tušimice	Kadaň	Ust	4107278	↓
7.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Mělník	Horní Počaply	Stk	4035960	↑
8.	UNIPETROL RPA	CHEMOPETROL	Litvínov	Ust	3932574	↓
9.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Dětmorovice	Dětmorovice	Msk	3607388	↑
10.	TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a.s.	TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a.s.	Třinec	Msk	2661643	↑

Tabulka 5 - ozón poškozující látky

Pořadí provozoven podle množství **ozón poškozujících látek** v přepočtu na jejich potenciál přispívat k poškození ozónové vrstvy Země v celkových **únicích** do ovzduší podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2007 (<http://www.irz.cz>).

Pořadí	Organizace	Provozovna	Lokalita	Kraj	Množství v kg
1.	Spolek pro chemickou a hutní výrobu, a.s.	Spolek pro chemickou a hutní výrobu, a.s.	Ústí nad Labem	Ust	551,1
2.	SPOLANA a.s.	Spolana Neratovice	Neratovice	Stk	520,7
3.	PRAKTIK system s.r.o.	PRAKTIK system s.r.o.	p.Ralskem	Lbk	11,0
4.	ČEZ, a.s.	Jaderná elektrárna Temelín	Temelín	Jck	6,0
5.	Meopta - optika, s. r. o.	Meopta - optika, s. r. o.	Přerov	Olk	3,7
6.	ALCO CONTROLS s.r.o.	ALCO CONTROLS s.r.o.	Kolín	Stk	3,6
7.	Moravské naftové doly a.s.	Zkušební laboratoř	Hodonín	Jmk	2,4

Tabulka 6 – látky nebezpečné pro vodní organismy

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných jako **nebezpečné pro vodní organismy** obsažených v celkových únicích do vody dat zveřejněných v IRZ za rok 2007 (<http://www.irz.cz>). Látky, podle kterých jsme hodnotili toto kritérium jsme vybírali podle tzv. R vět, jež stručně popisují vlastnosti dané látky z hlediska rizikovitosti pro životní prostředí. Do této skupiny látek náležejí následující chemické látky anebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **1,1,2,2-tetrachlorethan, 1,2,3,4,5,6-hexachlorcyklohexan (HCH), amoniak, arsen a sloučeniny, bromované difenylétery (PBDE), DDT, endrin, heptachlor, hexachlorbenzen, chlór, chloralkany (C10-13), chrom a sloučeniny, kadmium a sloučeniny, kyanidy, kyanovodík, lindan (γ -HCH), měď a sloučeniny, naftalen, nikl a sloučeniny, olovo a sloučeniny, pentachlorbenzen (PeCB), pentachlorfenol (PCP), polychlorované bifenyly (PCB), polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), rtuť a sloučeniny, tetrachlorethylen, tetrachlormethan (TCM), trichlorbenzeny (TCB), trichloretylen a zinek a sloučeniny**. V případech 1,1,2,2-tetrachlorethanu, amoniaku, chlóru, kyanovodíku, pentachlorfenolu, tetrachlorethylenu, tetrachlormethanu, trichlorbenzenů a trichloretylenu ohlašování úniků do vody do IRZ zákon nevyžaduje, a proto o jejich únicích v této veřejně dostupné databázi nejsou žádná data. O DDT, endrinu, heptachloru. O únicích 1,2,3,4,5,6-hexachlorcyklohexanu, bromovaných difenyléterů (PBDE), hexachlorbenzenu, naftalenu, pentachlorbenzenu a PCB do vody nebyla do IRZ za rok 2006 nahlášena žádná data. Následující tabulka tak nakonec odráží jen pořadí podle úniků do vody u těchto látek: **arsen a sloučeniny, chrom a sloučeniny, kadmium a sloučeniny, kyanidy, měď a sloučeniny, nikl a sloučeniny, olovo a sloučeniny, polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), rtuť a sloučeniny a zinek a sloučeniny**. Z nově do IRZ zařazených látek byly pro tuto skupinu látek do IRZ ohlášeny úniky do vody u atrazinu.

Pořadí	Organizace	Provozovna	Lokalita	Kraj	Množství v kg	Trend
1.	Lovochemie, a.s.	Lovochemie, a.s., Lovosice	Lovosice	Ust	11842,4	↓
2.	VEOLIA VODA ČESKÁ REPUBLIKA, a.s.	Provozovna BČOV Pardubice	Rybitví	PaK	3879,7	
3.	ČEZ, a.s.	Elektrárny Pruněšov	Kadaň	Ust	2002,8	
4.	SYNTHESIA, a.s.	Synthesia a. s.	Pardubice	PaK	1951,6	↑
5.	ČEZ, a.s.	Jaderná elektrárna Temelín	Temelín	JcK	1675,0	
6.	Mondi Štětí a.s.	celulozka	Štětí	Ust	1619,0	↓
7.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Mělník	Horní Počaply	SČK	1134,6	↑
8.	Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.	zpracovatelská část	Chodov u Karlových Var	KvK	1087,1	↓
9.	Bochemie s.r.o.	Bochemie s.r.o.	Bohumín	MsK	921,7	
10.	Brněnské vodárny a kanalizace	Čistírna odpadních vod Brno v Modřicích	Modřice	JmK	782,9	

Tabulka 7 - dioxiny

Pořadí provozoven podle množství **dioxinů (PCDD/F)** v celkových **únicích** (emisích do ovzduší, vody a půdy) a **přenosech** (odpadech a odpadních vodách předaných mimo provozovnu) podle dat zveřejněných v IRZ za rok 2007 (<http://www.irz.cz>).

Pořadí	Organizace	Provozovna	Lokalita	Kraj	Množství v g TEQ	Trend
1.	ArcelorMittal Ostrava a.s.	ArcelorMittal Ostrava a.s.	Ostrava	MsK	21,0	-
2.	TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a.s.	TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a.s.	Třinec	MsK	19,3	↓
3.	SITA CZ a.s.	Spalovna průmyslových odpadů Trmice	Trmice	Ust	10,00	
4.	Pražské služby, a.s.	Spalovna Malešice	Praha	Pha	8,80	↑
5.	ŽELEZÁRNY Hrádek a. s.	ŽELEZÁRNY Hrádek a. s.	Hrádek	Plz	5,00	
6.	Spalovna a komunální odpady Brno, akciová společnost	Spalovna směsného komunálního odpadu	Brno	JmK	3,80	↓
7.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Dětmrovice	Dětmrovice	MsK	1,20	↓
8.	ECK Generating, s. r. o.	ELEKTRÁRNA KLADNO	Kladno	SČK	0,61	
9.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Mělník	Horní Počaply	SČK	0,57	

Tabulka 8 – styren

Pořadí provozoven podle množství **styrenu** v celkových **únicích** do ovzduší podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2007 (<http://www.irz.cz>).

Pořadí	Organizace	Provozovna	Lokalita	Kraj	Množství v kg	Trend
1.	HOBAS CZ s.r.o.	HOBAS CZ s.r.o.	Uherské Hradiště	ZIK	11860,0	↑
2.	L.A.S.T., s.r.o.	Tečovice	Tečovice	ZIK	7946,0	↑
3.	RIHO CZ, a.s.	RIHO CZ, a.s.	Suchý	JmK	6736,0	↑
4.	ACO Industries, k.s.	ACO Industries, k.s.	Přibyslav	Vys	5882,6	↓
5.	TEiKO s.r.o.	TEiKO spol. s r.o.	Spytihněv	ZIK	5085,0	↑
6.	Jiří Mačkal MACRO SPORT MS COMPOSITE	Jiří Mačkal MACRO SPORT MS COMPOSITE	Trhové Sviny	JČK	5000,0	
7.	DUNO CS s.r.o.	Dýšina	Dýšina	PIK	4381,0	↑
8.	PETER - GFK s.r.o.	provozovna Kocbeře	Kocbeře	KhK	4316,0	
9.	POLYTEX COMPOSITE, s.r.o.	Polytex Composite	Karviná	MsK	3726,0	
10.	PETER - GFK s.r.o.	provozovna Trhový Štěpánov	Trhový Štěpánov	SČK	3503,0	

Tabulka 9 - formaldehyd

Pořadí provozoven podle množství **formaldehydu** v celkových **únicích** do ovzduší podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2007 (<http://www.irz.cz>).

Pořadí	Organizace	Provozovna	Lokalita	Kraj	Množství v kg	Trend
1.	ROCKWOOL, a.s.	výrobní závod Bohumín	Bohumín	MsK	13421,0	↑
2.	KRONOSPAN OSB, spol. s r.o.	KRONOSPAN OSB	Jihlava	Vys	11384,0	↓
3.	Dřevozpracující družstvo	Dřevozpracující družstvo	Lukavec	Vys	8560,0	
4.	UNION LESNÍ BRÁNA, a.s.	UNION LESNÍ BRÁNA, a.s.	Dubí	Ust	4821,0	↓
5.	KRONOSPAN CR, s.r.o.	KRONOSPAN CR	Jihlava	Vys	4673,1	↓
6.	DUKOL Ostrava, s.r.o.	DUKOL Ostrava, s.r.o.	Ostrava	MsK	2977,0	↑
7.	KNAUF INSULATION, s.r.o.	KNAUF INSULATION, s.r.o.	Krupka	Ust	1465,0	↓
8.	Saint-Gobain Orsil s.r.o.	SAINT-GOBAIN ORSIL s.r.o.	Častolovice	KhK	1291,0	↓
9.	Zemědělské družstvo Dolní Újezd	středisko Kabatoves	Dolní Újezd	PaK	1162,0	
10.	VERTEX GLASS MAT, s.r.o.	VERTEX GLASS MAT, s.r.o.	Litomyšl	PaK	1019,0	↑

Tabulka 10 – rtuť a její sloučeniny

Pořadí provozoven podle množství **rtuti a jejích sloučenin** v celkových **únicích** (emisích do ovzduší, vody a půdy) a přenosech (odpadech a odpadních vodách předaných mimo provozovnu) podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2007 (<http://www.irz.cz>). Oproti loňskému roku, kdy nebyly hlášeny žádné úniky rtuti do půdy, letos ohlásila tento druh emise jedna provozovna.

Pořadí	Organizace	Provozovna	Lokalita	Kraj	Množství v kg
1.	SPOVO, a.s.	Spalovna průmyslových odpadů	Ostrava	Msk	1383,0
2.	SPOLANA a.s.	Spolana Neratovice	Neratovice	Stk	964,5
3.	GEOSAN GROUP a.s.	závod ekologických služeb, termická desorpce	Ústí nad Labem	Ust	497,8
4.	Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.	zpracovatelská část	Chodov u Karlových Var	Kvk	354,2
5.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Mělník	Horní Počaply	Stk	322,6